

Rust: async

Hafta - 6

async nedir?

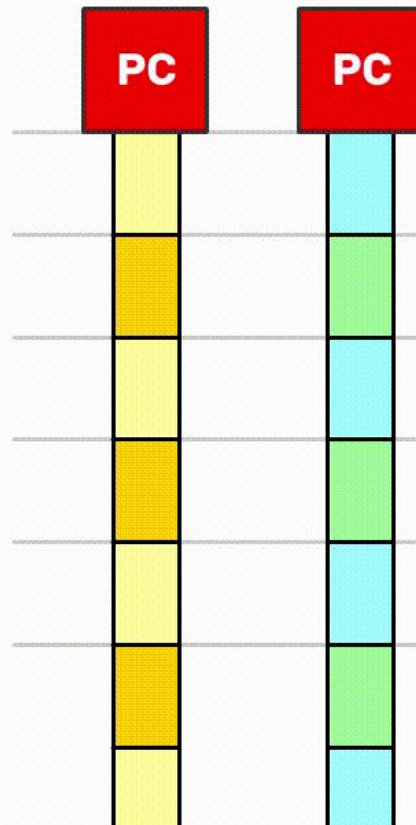
Parallel:

Birden fazla thread'in farklı işlemci çekirdeklerinde aynı anda yürütülmesi

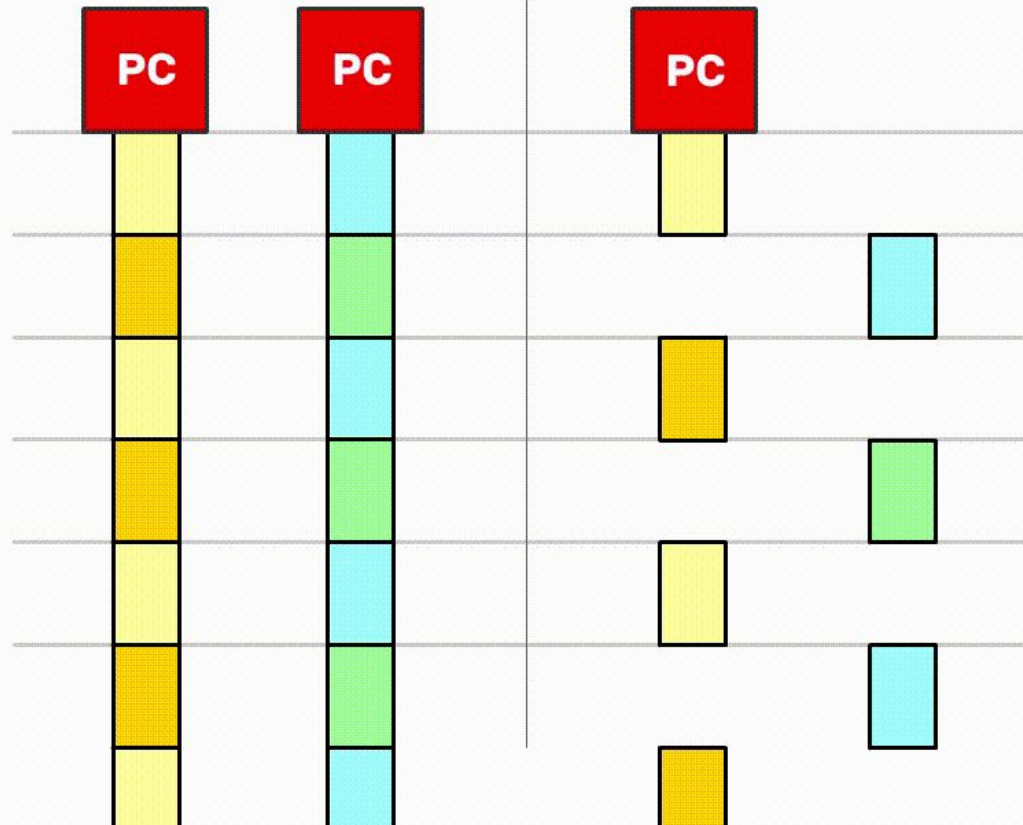
Concurrent (Eş Zamanlı):

Tek thread ve tek çekirdek ile birden fazla programı parça parça yürütme

Paralel (parallel)

Eş Zamanlı (concurrent)

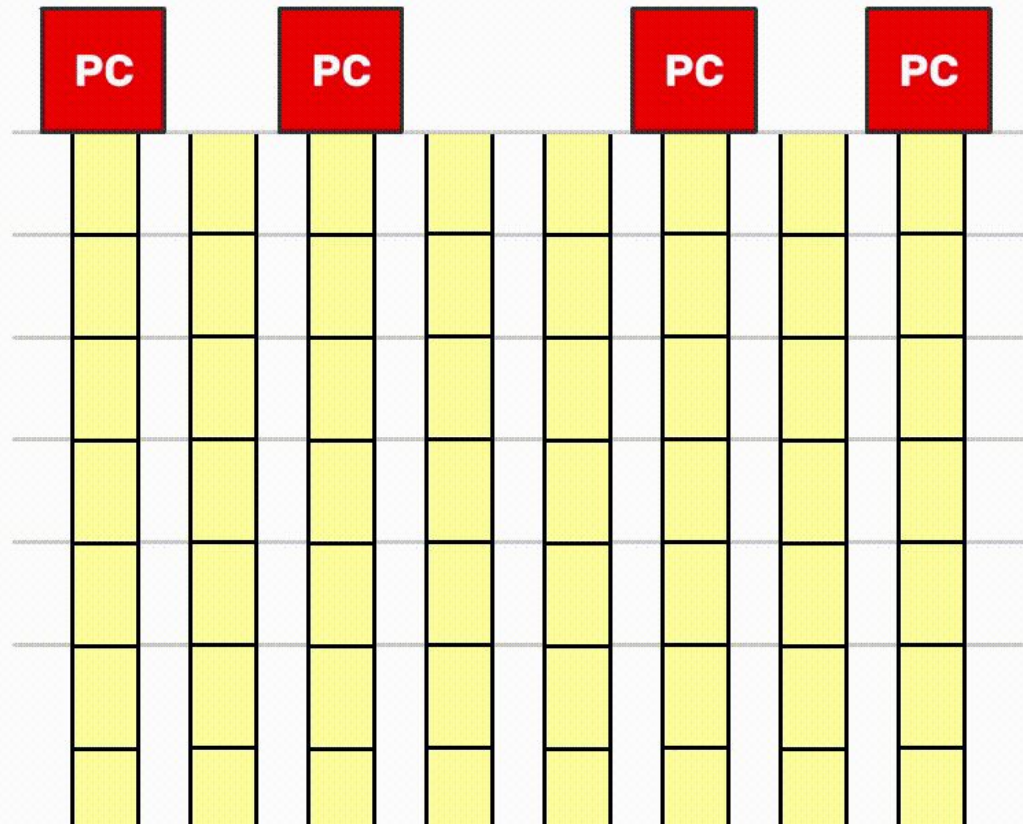

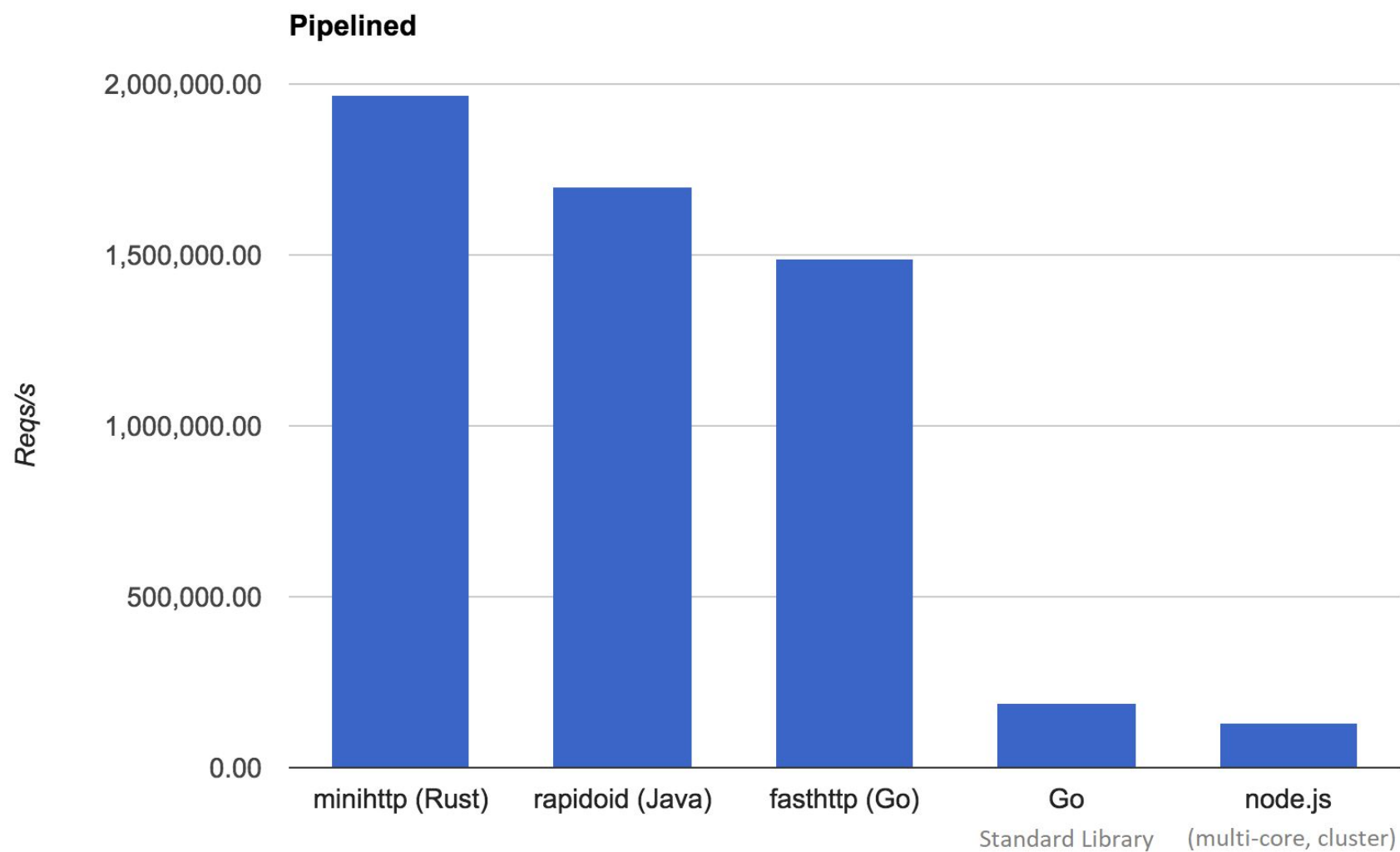
Asynchronous (Asenkron):

Programın Concurrent veya Parallel bir yapı sayesinde bloklanmadan yürütülmesi

Asenkron

(asynchronous)

Future

Asenkron bir iş.

Future

```
async fn ornek() -> i32 {  
    42  
}
```



```
fn ornek() -> impl Future<Output=i32> {  
    async {  
        42  
    }  
}
```

İkisi aynı şeydir. İlki diğerine dönüştürülür.
"Syntax Sugar"

Executor

Future'ları alıp çalıştıran runtime.

Örneğin: async-std, tokio

Executor

```
use async_std::task;

async fn ornek() -> i32 {
    42
}

fn main() {
    task::block_on(async {
        println!("ornek() = {}", ornek().await);
    });
}
```

> ornek() = 42

Executor

```
use async_std::task;

async fn ornek() -> i32 {
    42
}

async fn async_main() {
    println!("ornek() = {}", ornek());
}

fn main() {
    task::block_on(async_main());
}
```

```
> --> src/main.rs:8:27
|
8 |     println!("ornek() = {}", ornek());
|                                ^^^^^^^^ `impl Future` cannot be formatted
with the default formatter
|
```

Executor

Future'lar tek başına çalışmaz.

Bir Executor'a "al bunu çalıştır" diyerek verilmeli.

Bunu Future'u `.await` ederek yapabiliriz.

Executor

```
use async_std::task;

async fn ornek() -> i32 {
    42
}

async fn async_main() {
    println!("ornek() = {}", ornek().await);
}

fn main() {
    task::block_on(async_main());
}
```

> ornek() = 42

Executor

.await ile beklenen future'lar sonuçlanmadan program bir aşağıdaki satırı çalıştırmaz.

Executor, .await ile beklenen future'u yield edip(kenara koyup) başka bir future'u çalıştırmaya devam edebilir. Bu da asenkronluğu sağlar.

Örneğin siz bir dosya okuma işlemini .await ederken, dosya hazır olana kadar Executor başka bir .await ile beklenen future'u çalıştırmaya geçebilir.

Executor

```
use std::time::Duration;
use async_std::task;

async fn bekle() {
    task::sleep(Duration::from_millis(1000)).await;
    println!("Merhaba");
}

async fn async_main() {
    bekle().await;
    bekle().await;
}

fn main() {
    task::block_on(async_main());
}
```

```
- 1 saniye bekler -
> Merhaba
- 1 saniye bekler -
> Merhaba
```

Örnek

Terminal'den okuduğunu tek seferlik tekrar terminal'e yazma (echo)

```
use async_std::io::{WriteExt, self}; // std::io değil, async_std::io kullanılmalı.
use async_std::task;

async fn terminalden_oku() -> io::Result<String> {
    let mut buffer = String::new();

    io::stdin().read_line(&mut buffer).await?;

    Ok(buffer)
}

async fn async_main() -> io::Result<()> {
    let okunan = terminalden_oku().await?;
    io::stdout().write_all(okunan.as_bytes()).await?;

    Ok(())
}

fn main() -> io::Result<()>{
    task::block_on(async_main())
}
```

< selam

> selam

Örnek

Terminal'den okuduğunu tekrar terminal'e yazma (echo, sonsuz döngü kırılana kadar)

```
use async_std::io::{WriteExt, self}; // std::io değil, async_std::io kullanılmalı.
use async_std::task;

fn main() -> io::Result<()> {
    task::block_on(async {
        let stdin = io::stdin();
        let mut stdout = io::stdout();
        let mut line = String::new();

        loop {
            let n = stdin.read_line(&mut line).await?;

            // EOL
            if n == 0 {
                return Ok(());
            }

            stdout.write_all(line.as_bytes()).await?;
            stdout.flush().await?;
            line.clear();
        }
    })
}
```

< selam

> selam

Örnek

async TCP Server

```
use async_std::io::{WriteExt, ReadExt, self};
use async_std::task;
use async_std::net::{TcpListener, TcpStream};

async fn on_connection(mut stream: TcpStream) -> io::Result<()> {
    println!("New Connection: {}", stream.peer_addr()?);

    let mut buffer = [0u8; 1024];
    loop {
        let len = stream.read(&mut buffer).await?;
        if len > 0 {
            println!("{}", String::from_utf8_lossy(&buffer[..len]));

            stream.write(&buffer).await?;
        } else {
            println!("Disconnected: {}", stream.peer_addr()?);
            break
        }
    }

    Ok(())
}

async fn async_main() -> io::Result<()> {
    let listener = TcpListener::bind("127.0.0.1:8080").await?;
    println!("Listening on {}", listener.local_addr()?);

    loop {
        let (stream, addr) = listener.accept().await?;
        task::spawn(on_connection(stream));
    }
}

fn main() -> io::Result<()> {
    task::block_on(async_main())
}
```

Sıra Sizde

isteyen 1, isteyen 2 ve 3'ü yapabilir

1. `async-std crate`'ini kullanarak bir `async chat sunucusu` yazın
  - Bağlı kullanıcı listesini `Arc<Mutex<>>` ile tutabilirsiniz.
  - Herkesin yazdığı herkese gönderilmeli.
2. Bir dizide verilmiş `n` değerlerini, `n`'inci asal sayıyı bulmak için bir thread oluşturup hesaplamayı yapın ve `n. asal sayının ne olduğu sonucunu` yazdırın.
  - Örn: [10, 20, 300, 400, 5000], 10. asal sayıyı bir thread, 20.'yi bir thread, 5000. asal sayıyı da başka bir thread hesaplayacak.
3. 2. görevi MPSC channel'lar ile kullanarak yapın ve threadler buldukları sonuçları tek bir okuyucuya göndersin ve kaçınıcı asal sayının değeri neymiş o consumer ekrana yazdırsın.

Yardımcı linkler:

- <https://doc.rust-lang.org/std/sync/atomic/struct.AtomicU64.html>
- <https://doc.rust-lang.org/std/sync/struct.Arc.html>
- <https://doc.rust-lang.org/std/sync/struct.Mutex.html>
- <https://doc.rust-lang.org/std/sync/mpsc/>